

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD – 4101-007-04/2013

P/13/100

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/100 – Działania Policji na rzecz bezpieczeństwa obywateli w ruchu drogowym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
	Kontrolę przeprowadzili, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Kontrolerzy	1. Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86478 z dnia 24 maja 2013 r. 2. Krzysztof Holli, inspektor kontroli państwowej., upoważnienie do kontroli nr 86479 z dnia 28 maja 2013 r. 3. Kazimierz Dorszyński, doradca prawny, legitymacja służbowa nr 11918. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach, ul. Sambora 41, kod pocztowy 83-300, nr statystyczny 191236094-00039, dalej: „KPP” lub „Komenda”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Powiatowym Policji w Kartuzach jest od dnia 02.04.2013 r. mł. inspektor, Tadeusz Trybuś, pełniący obowiązki Komendanta Powiatowego Policji w Kartuzach od dnia 22.02.2013 r. Poprzednio Komendantem Powiatowym Policji w Kartuzach (w okresie od dnia 6 kwietnia 2010 r. do dnia 21 lutego 2013 r.) była podinsp. Beata Perzyńska. (dowód: akta kontroli str. 5-20)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie², mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Komendanta Powiatowego Policji w Kartuzach na rzecz bezpieczeństwa obywateli w ruchu drogowym, w okresie objętym kontrolą, tj. 1 stycznia 2012 r. – 30 czerwca 2013 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie m.in.:

- organizację i realizację służby pionu ruchu drogowego na drogach;
- przygotowanie koncepcyjne, organizacyjno-kadrowe i techniczne do działań na drogach;
- współpracę Komendy z podmiotami pozapolicyjnymi;
- realizację przez Komendę przedsięwzięć dotyczących jakości wykonywanych działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- system badania i oceniania efektywności działań na rzecz bezpieczeństwa na drogach.

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.)

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła następujące nieprawidłowości:

- niewystarczający stan wyszkolenia funkcjonariuszy WRD w zakresie ruchu drogowego;
- nierzetelne sporządzenie w 2012 r. zbiorczej „Statystycznej karty czynności policjanta ruchu drogowego³” i wprowadzenie nierzetelnych danych do systemu SESPOL⁴;
- brak weryfikacji danych zawartych w Kartach zdarzenia⁵ (jeden przypadek), opóźnienia we wprowadzaniu danych z Kart (dwa przypadki) oraz niewprowadzanie danych z Kart (cztery przypadki) do systemu SEWiK⁶;
- niewprowadzenie w 2012 r. do systemu SEWiK fotokopii schematów 12 zdarzeń drogowych, w których były ofiary śmiertelne, do czego zobowiązywał § 4 ust. 1 i 5 Zarządzenia Nr 635 KGP⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie koncepcyjne, prawno-organizacyjne, kadrowe i techniczne Policji do działania na drogach

Komenda funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁸, inne powszechnie obowiązujące akty prawa oraz zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁹. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o Policji, Komenda jest jednostką Policji właściwą na obszarze powiatu kartuskiego województwa pomorskiego.

Komendant Powiatowy Policji w Kartuzach (dalej: „Komendant”) ustanowił w dniu 6 listopada 2009 r. Regulamin Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach (dalej: „Regulamin Komendy”), w którym określono strukturę organizacyjną, tryb kierowania oraz zakres zadań komórek organizacyjnych Komendy. Regulamin Komendy wszedł w życie 1 grudnia 2009 r. (był zmieniony 15 kwietnia 2010 r. i 12 lutego 2013 r.).

(akta kontroli str. 23-45)

1.1. Przygotowanie koncepcyjne Policji do działań na rzecz bezpieczeństwa na drogach

1.1.1. Zlecenie i wykorzystywanie badań naukowych dotyczących systemu przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie Komenda nie korzystała z badań naukowych, prac rozwojowych lub usług badawczych dotyczących systemu przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym.

Naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego Komendy (dalej: „Naczelnik WRD”) wyjaśnił m.in., że działania Komendy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego prowadzone są na podstawie samodzielnie realizowanych analiz bezpieczeństwa w powiecie kartuskim oraz własnych obserwacji rejonu – organizacji ruchu, zmian natężenia ruchu oraz własnej kontroli infrastruktury drogowej.

³ Statystyczna karta czynności policjanta ruchu drogowego, zwana dalej „Statystyczną kartą czynności”.

⁴ System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji

⁵ Karta zdarzenia drogowego, zwana dalej „Kartą zdarzenia”.

⁶ System Ewidencji Wypadków i Kolizji

⁷ Zarządzenie Nr 635 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 67 ze zm.), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 635 KGP”.

⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.

⁹ Dz. Urz. KGP Nr 18, poz. 135 ze zm.

1.1.2. Elastyczność systemu oddziaływania na bezpieczeństwo na drogach

System oddziaływania na bezpieczeństwo ruchu drogowego przewidywał bieżące i elastyczne reagowanie na lokalny, czasowy wzrost zagrożenia na drogach powiatu kartuskiego. Komenda otrzymuje wsparcie służb WRD Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku (dalej: „KWP Gdańsk”) oraz policjantów Oddziału Prewencji Policji KWP w Gdańsku. Ilość własnych służb w konkretnym rejonie uzależniona jest od występującego zagrożenia. Dyslokacja służby w pierwszej kolejności zależała od grafiku służby określonej nadrzędnie przez KWP Gdańsk, na podstawie analizy zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie województwa pomorskiego. Pozostałe służby ruchu drogowego Komendy dyslokowane są w rejon dróg najbardziej zagrożonych wypadkami drogowymi – na podstawie własnej analizy bezpieczeństwa (droga krajowa K20, droga wojewódzka W211). Są one pod stałym nadzorem policjantów WRD. W następnej kolejności dyslokacja uzależniona jest od uwag i wniosków ludności.

(akta kontroli str. 368-370)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w powyższym zakresie.

1.2. Stan organizacyjno-kadrowy pionu ruchu drogowego

1.2.1. Przesłanki i faktyczna organizacja pionu ruchu drogowego

Opis stanu faktycznego

W strukturze organizacyjnej Komendy funkcjonuje wyodrębniona komórka organizacyjna właściwa do spraw ruchu drogowego – Wydział Ruchu Drogowego¹⁰ (dalej: „WRD”), którym kieruje Naczelnik WRD.

Zgodnie z Regulaminem Komendy do zadań WRD należy:

- wykonywanie czynności zapewniających bezpieczeństwo i porządek w ruchu na drogach publicznych przez kierowanie tym ruchem oraz jego kontrolowanie,
- wykonywanie czynności na miejscu zdarzeń drogowych,
- analizowanie zjawisk w dziedzinie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, określanie tendencji w tym zakresie i kreowanie lokalnej polityki przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym,
- kierowanie ruchem drogowym, z wyłączeniem czynności podejmowanych na miejscu zdarzeń drogowych oraz przy zabezpieczaniu imprez na drogach,
- kontrola stanu technicznego pojazdów silnikowych,
- kontrola przewozu towarów niebezpiecznych,
- kontrola zapisów urządzeń samoczynnie rejestrujących prędkość jazdy, czas jazdy i postoju (tachografów),
- sprawowanie merytorycznego nadzoru nad prowadzeniem ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego oraz nad prowadzeniem ewidencji zdarzeń drogowych,
- prowadzenie działalności profilaktyczno-propagandowej oraz współdziałanie z organami administracji publicznej oraz innymi podmiotami i organizacjami właściwymi w zakresie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym,
- opiniowanie tymczasowej i docelowej organizacji ruchu na drogach powiatowych,

¹⁰ Regulamin Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach z dnia 6 listopada 2009 r. (ze zm.)

- organizowanie i koordynowanie działań związanych z wykorzystaniem dróg w sposób szczególny,
- wykonywanie pilotaży osób ochronianych, transportów ładunków nienormatywnych,
- efektywne wykorzystanie czasu pracy policjantów ruchu drogowego na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- współdziałanie z innymi pionami Policji w zakresie zwalczania przestępczości pospolitej.

(akta kontroli str. 23-45)

Naczelnik WRD sprawuje bezpośredni nadzór nad policjantami zatrudnionymi na stanowiskach: kontrolerów ruchu drogowego, referentów, asystentów, eksperta oraz nad dwoma pracownikami cywilnymi zatrudnionymi na stanowiskach operatora urządzeń elektronicznych. Realizację zadań WRD nadzoruje I Zastępca Komendanta Policji w Kartuzach (dalej: „I Zastępca Komendanta”).

Do zakresu obowiązków Naczelnika WRD należy m.in.:

- prowadzenie codziennych odpraw do służby oraz ocena realizacji zadań przez podległych funkcjonariuszy wraz z codziennym sprawozdaniem,
- prowadzenie kontroli policjantów w wyznaczonych rejonach służbowych,
- prowadzenie powierzonej dokumentacji i rejestrów,
- opracowywanie i nadzorowanie działań z zakresu ruchu drogowego,
- opracowywanie okresowych sprawozdań, analiz stanu zagrożenia, planów i innych ocen w zależności od potrzeb,
- analizowanie stanu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i dyslokowanie posiadanych sił i środków,
- sprawowanie nadzoru nad modułami KSIP i SEWiK oraz weryfikowanie kart Prd5 i kart zdarzeń drogowych oraz odpowiedzialność za terminowe ich wprowadzanie do baz danych.

Naczelnik WRD wyjaśnił że próby łączenia wydziałów ruchu drogowego i prewencji nie odniosły w przeszłości pożądanych efektów, a specyfika pracy i charakter zadań pionu ruchu drogowego wymaga, aby był to osobny Wydział.

(akta kontroli str. 16-20, 21-22, 50-86, 368-370)

1.2.2. Stan organizacyjny i liczebny WRD – 30.06.2013 r. Fluktuacja kadr w latach 2012-2013

Stan kadrowy Komendy, w tym pracowników WRD, przedstawiał się następująco:

- na 31 grudnia 2011 r.:
 - liczba etatów – 177, zatrudnienie – 166 (94,0%),
 - w tym WRD:
 - kierownictwo WRD: liczba etatów – 1, zatrudnienie – 1 (100,0%),
 - WRD: liczba etatów – 17, zatrudnienie – 16 (94,1%),
- na 30 czerwca 2013 r.:
 - liczba etatów – 191, zatrudnienie – 171 (89,5%),
 - w tym WRD:
 - kierownictwo WRD: liczba etatów – 1, zatrudnienie – 1 (100,0%),
 - WRD: liczba etatów – 19, zatrudnienie – 16 84,2%).

Liczba etatów w WRD według stanu na dzień 30.06.2013 r. wynosiła 20 i była wyższa o dwa etaty w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2011 r. Liczba policjantów pełniących służbę w WRD, według stanu na 30.06.2013 r., wynosiła 17, co oznacza wakat na trzech etatach (15%). Liczba etatów WRD na dzień 30.06.2013 r. stanowiła 10,5% stanu etatowego ogółem Komendy.

Komenda zatrudniała na dzień 30 czerwca 2013 r. 34 pracowników cywilnych (tyle samo, co 31 grudnia 2011 r.).

(akta kontroli str. 87-92)

1.2.3. Adekwatność wielkości i struktury WRD do stanu bezpieczeństwa na drogach

W okresie objętym kontrolą, pomimo zwiększenia w WRD liczby etatów z 18 (na dzień 31.12.2011 r.) do 20 (na dzień 30.06.2013 r.), liczba zatrudnionych policjantów w tym Wydziale pozostała na niezmiennym poziomie – 17 funkcjonariuszy. W ocenie I Zastępcy Komendanta, sprawującego nadzór nad ww. Wydziałem, stan kadrowy WRD jest adekwatny do potrzeb.

(akta kontroli str. 87, 323-329)

1.2.4. Stan wyszkolenia policjantów WRD

Spośród 17 policjantów pełniących służbę w WRD (według stanu na 30.06.2013 r.), wymagane przez § 2 ust. 1 i § 4 Zarządzenia Nr 609 KGP¹¹, przeszkolenie specjalistyczne w zakresie ruchu drogowego, miało 10 policjantów (59%). z tym, że spośród ww. 17 policjantów, czterech zatrudniono w ww. Wydziale w I półroczu 2013 r. Z pozostałej liczby 13 policjantów, szkolenia specjalistyczne w zakresie ruchu drogowego odbyło 10 policjantów (77%), a trzech policjantów (w tym Naczelnik WRD) nie odbyło takiego szkolenia. Komenda zgłosiła zapotrzebowanie na lata 2012-2013 w KWP w Gdańsku na przeszkolenie w zakresie ruchu drogowego jednego policjanta (żadnego w 2013 r.).

We wniosku do KWP w Gdańsku na szkolenia w 2012 r. Komenda zgłosiła ogółem dziewięciu policjantów, z tego w zakresie: ruchu drogowego – jednego, wideorejestratorów wykroczeń – jednego, kierowania motocyklem szosowym – jednego, doskonalenia techniki jazdy samochodem – dwóch, kwalifikowanej pierwszej pomocy – czterech. W opinii Naczelnika WRD, przeszkolenia z różnych zakresów wymagało w 2012 r. ogółem 13 policjantów, z czego przeszkolonych zostało czterech policjantów (wszyscy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy), natomiast żaden policjant – z pozostałych zakresów. Naczelnik WRD w sprawie przyczyn nieprzeszkolenia pięciu policjantów zgłoszonych do przeszkolenia w 2012 r. w zakresie: ruchu drogowego, wideorejestratorów wykroczeń, kierowania motocyklem szosowym, doskonalenia jazdy samochodem wyjaśnił m.in., że pomimo zgłoszenia tych policjantów na szkolenia, nie otrzymano z KWP w Gdańsku miejsc na ich realizację.

(akta kontroli str. 95-101, 116-117, 371-382)

We wniosku na szkolenia w 2013 r. do KWP w Gdańsku Komenda zgłosiła ogółem sześciu policjantów, z tego: w zakresie wideorejestratorów wykroczeń – trzech, kontroli tachografów – trzech. W opinii Naczelnika WRD, przeszkolenia w różnych zakresach wymagało ogółem 13 policjantów. W 2013 r. (do 30 czerwca) przeszkolonych został jeden policjant (w zakresie ruchu drogowego).

(akta kontroli str. 116-117)

Komenda w latach 2012-2013 nie otrzymała limitów na szkolenia w formie pisemnej. Zapotrzebowania na szkolenia – kursy specjalistyczne Komenda sporządza dwa razy w roku (według stanu na 31.03. i 30.09) i przekazuje je do KWP w Gdańsku.

(akta kontroli str. 116-117)

Według wyjaśnień Naczelnika WRD, zgłoszenie zapotrzebowania na tylko jednego policjanta na szkoleniach w ww. zakresie w 2012 r. wynikało z racjonalnego

¹¹ Zarządzenie Nr 609 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 czerwca 2007 r. w sprawie sposobu pełnienia służby na drogach przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 100 ze zm.), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 609 KGP”.

zarządzania WRD oraz kalkulacją ryzyka niezapewnienia właściwego jego funkcjonowania. Ponadto, na złożenie takiego zapotrzebowania miały wpływ zbliżające się rozgrywki w ramach Piłkarskich Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej oraz doświadczenia z lat poprzednich.

(akta kontroli str. 50, 116-117, 102-103, 371-382)

W opinii Najwyższej Izby Kontroli wyjaśnienie Naczelnika WRD nie może być uwzględnione. Zgodnie z § 2 ust. 1 Zarządzenia Nr 609 KGP zadania Policji w zakresie ruchu drogowego wykonuje policjant pełniący służbę w komórce właściwej do spraw ruchu drogowego, posiadający przeszkolenie w tym zakresie. Zatem niezbędne jest podejmowanie i prowadzenie działań, w tym zgłaszanie zapotrzebowań na szkolenie, mających na celu spełnienie tego wymogu.

Żaden z 17 policjantów zatrudnionych w WRD nie odbył szkolenia specjalistycznego w zakresie wykonywania czynności na miejscu zdarzenia drogowego.

Naczelnik WRD wyjaśnił m.in., że szkolenie specjalistyczne w ww. zakresie kierowane jest przede wszystkim do funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach obsługi zdarzeń drogowych, a takiej w Komendzie nie wyodrębniono. Ponadto policjanci WRD odbyli zajęcia z tego zakresu w ramach szkolenia dotyczącego ruchu drogowego w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i jest ono wystarczające.

(akta kontroli str. 102-103, 371-382)

Spośród 17 policjantów zatrudnionych w WRD, przeszkolonych było w zakresie:

- wideorejestratorów wykroczeń – trzech policjantów;
- kontroli tachografów – trzech policjantów;
- programu „Gambit-2005” – jeden policjant;
- kierowania motocyklem szosowym – jeden policjant;
- doskonalenia techniki jazdy samochodem – jeden policjant;
- kwalifikowanej pierwszej pomocy – czterech policjantów.

(akta kontroli str. 102-103)

Nie stwierdzono przypadków niewykorzystania miejsc na szkolenia przydzielonych Komendzie w 2012 r. i w 2013 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 95-101, 116-117)

1.2.5. Znajomość języków obcych

Spośród 17 policjantów zatrudnionych w WRD, trzech funkcjonariuszy (18%) legitymuje się znajomością języków obcych (na poziomie A2), w tym dwóch – języka angielskiego, a jeden – języka niemieckiego.

(akta kontroli str. 321-322)

1.2.6. System motywacyjny policjantów WRD

Zasady podziału środków finansowych z funduszu nagród w Komendzie określa, wprowadzony decyzją Komendanta, Regulamin przyznawania nagród motywacyjnych i zapomóg dla policjantów¹². Nagrody przyznawane są w formie nagród pieniężnych. Podziału przyznanej przez Komendanta dla WRD kwoty nagród przypadającej poszczególnym policjantom dokonuje Naczelnik WRD. Nagrody indywidualne, jak wyjaśnił Naczelnik WRD, przyznawane są za konkretne, ponadprzeciętne wyniki pracy. WRD dysponuje: jedną grupą uposażenia Naczelnika Wydziału, jedną grupą uposażenia Eksperta (grupy oficerskie) oraz sześcioma grupami uposażenia umożliwiającymi awans do stopnia aspiranta sztabowego, a także 12 grupami umożliwiającymi awans do stopnia sierżanta sztabowego.

¹² Decyzja nr 39/11 z dnia 24.03.2011 r.

Według wyjaśnienia Naczelnika WRD, zapewniona jest możliwość awansu w zależności od ambicji, wykształcenia i wyszkolenia dla każdego policjanta WRD. W 2012 r. przyznano 30 nagród pieniężnych 14 funkcjonariuszom WRD, a w I półroczu 2013 r. – osiem takich nagród sześciu funkcjonariuszom. Dodatek służbowy okresowy w 2012 r. podwyższono 13 policjantom, a w I półroczu 2013 r. – dziewięciu policjantom. W badanym okresie dodatek stały podwyższono dwóm policjantom (w 2012 r.). Na wyższe stanowisko awansowano w 2012 r. dwóch policjantów, a w I półroczu 2013 r. – jednego policjanta.

(akta kontroli str. 351-363, 371-382)

Ustalone
nieprawidłowości

Stwierdzono niewystarczający stan wyszkolenia funkcjonariuszy WRD w zakresie ruchu drogowego.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Komendanta w powyższym zakresie.

1.3. Stan wyposażenia policjantów WRD w pojazdy i sprzęt

1.3.1. Sposób wyposażania policjantów WRD w pojazdy, uzbrojenie, umundurowanie i sprzęt

Opis stanu
faktycznego

WRD wyposażany jest w nowy, specjalistyczny sprzęt oraz pojazdy centralnie, na podstawie rozdzielników i normatywów opracowywanych przez KGP. Naczelnik WRD wyjaśnił m.in., że inicjatywa Komendanta wyposażenia Komendy w sprzęt specjalistyczny i pojazdy wynika z potrzeb jednostki lub konkretnych Wydziałów. W przypadku potrzeby zwiększenia wyposażenia WRD w nowy sprzęt, sporządzane jest zapotrzebowanie na jego zakup, który jest dokonywany z poziomu KWP w Gdańsku lub lokalnie przy finansowaniu lub współfinansowaniu przez samorządy. Zapotrzebowanie na sprzęt pozyskiwany z KWP w Gdańsku i jego przeznaczenie dla konkretnej komórki Komendy jest konsultowane przez Komendanta z kierownictwem komórek organizacyjnych Komendy.

(akta kontroli str. 371-382)

1.3.2. System certyfikacji metrologicznej sprzętu pomiarowego

Nowo zakupiony sprzęt pomiarowy przekazywany jest Komendzie z wykonanym już wzorcowaniem bądź legalizacją. Sprzęt ten zakupywany jest w każdym przypadku za pośrednictwem Wydziału Gospodarki Materiałowo-Technicznej KWP w Gdańsku, bez względu na to czy pochodzi z zakupu centralnego czy z funduszu wsparcia realizowanego np. przez samorządy.

(akta kontroli str. 323-329)

1.3.3. Normowanie wyposażenia w pojazdy, sprzęt i przedmioty zaopatrzenia mundurowego

Zgodnie z wprowadzonymi ww. zarządzeniami Komendanta Głównego Policji zasadami wyposażania jednostek Policji w sprzęt i wyposażenie, kierownik jednostki prowadzącej gospodarkę, w tym przypadku Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku:

- decyduje o przyznaniu podległej jednostce Policji, w zależności od potrzeb, dodatkowych należności na sprzęt transportowy (§ 4 ust. 1 Zarządzenia Nr 118 KGP¹³), a tym samym ustala dla niej normatyw wyposażenia w sprzęt transportowy;

¹³ Zarządzenie Nr 118 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 lutego 2006 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 42 ze zm.), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 118 KGP”.

- opracowuje, na podstawie ustalonych przez KGP norm wyposażenia, dla danej jednostki i komórki organizacyjnej Policji zestawienia należnego sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego, zwanego dalej "tabelą wyposażenia" (§ 3 ust. 1 Zarządzenia Nr 1305 KGP¹⁴),
- sporządza tabele należności sprzętu techniki policyjnej i biurowej dla zaopatrywanych przez siebie jednostek organizacyjnych oraz tabelę zbiorczą dla całego województwa, na podstawie norm należności sprzętu techniki policyjnej i biurowej określonych w załączniku nr 8 (§ 2 ust. 1 załącznika nr 7 Zarządzenia Nr 13 KGP¹⁵).

Komenda do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK nie otrzymała z KWP w Gdańsku, ani nie ustalała własnych normatywów ww. wyposażenia, nie dysponowała więc normatywami (tabelami należności) wyposażenia WRD w sprzęt transportowy, w specjalistyczny sprzęt policyjny oraz w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny.

(akta kontroli str. 323-329, 343-344)

I Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że tabele norm należności na sprzęt opracowywane są w odpowiednich wydziałach KWP w Gdańsku, tj. na sprzęt transportowy w Wydziale Transportu KWP w Gdańsku, na inny sprzęt specjalistyczny w Wydziale Gospodarki Materiałowo-Technicznej, a na sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny – w Wydziale Łączności, a Komenda nie otrzymała takich dokumentów.

(akta kontroli str. 343-344)

Na wyposażeniu WRD (według stanu na 30.06.2013 r.) znajdował się sprzęt nieobjęty normatywami określonymi przez KGP, tj. cyfrowy aparat fotograficzny (jedna szt.), wideorejestrator wykroczeń (jedna szt.), wskaźnik spożycia alkoholu (trzy szt.), przenośne urządzenie do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu (cztery szt.).

(akta kontroli str. 106-107)

1.3.4. Stan liczebny normatywny i faktyczny pojazdów, uzbrojenia i sprzętu

Wyposażenie WRD w pojazdy osobowe zwiększyło się do sześciu pojazdów (na dzień 30.06.2013 r.) w stosunku do stanu na dzień 31.12.2011 r. (cztery pojazdy). Zwiększenie nastąpiło w liczbie pojazdów osobowych: (oznakowany A) z trzech do pięciu oraz w liczbie pojazdów typu Furgon – jeden, przy braku tego typu pojazdu na dzień 31.12.2011 r. Wyposażenie Komendy w motocykle (dwa) oraz pojazdy osobowe nieoznakowane B (jeden) – nie uległo zmianie w okresie od 31.12.2011 r. do 30.06.2013 r. W 2012 r. Komenda została wyposażona w trzy nowe osobowe pojazdy oznakowane (marki KIA Ceed). Wszystkie pojazdy (według stanu na koniec 2011 r., 2012 r. i 30.06.2013 r.) były sprawne.

(akta kontroli str. 104-105)

Wyposażenie WRD w sprzęt techniki policyjnej, teleinformatyczny i telekomunikacyjny według stanu na dzień 31.12.2011 r., w stosunku do 30.06.2013 r., zwiększyło się w pozycjach: przenośne urządzenie do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu (z jednego do czterech), radiotelefon przewoźny (z pięciu do sześciu), zestaw podkaskowy motocyklisty (z zera do trzech). Zmniejszyła się w ww. okresie liczba radarowych mierników prędkości

¹⁴ Zarządzenie Nr 1305 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych oraz policjantów w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 74), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 1305 KGP”.

¹⁵ Zarządzenie Nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 70 ze zm.), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 13 KGP”.

(z pięciu do czterech). Na dzień 30.06.2013 r. WRD posiadał m.in.: 14 tarcz STOP do zatrzymywania pojazdów, siedem latarek halogenowych, jeden aparat fotograficzny cyfrowy, pięć kolczatek drogowych, dwa przyrządy do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu z drukarką, trzy wskaźniki spożycia alkoholu, cztery przenośne urządzenia do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, cztery radarowe mierniki prędkości, jeden wózek do mierzenia odległości, sześć zestawów znaków do zabezpieczenia miejsca wypadku drogowego „ZAPORA”, sześć radiotelefonów przewoźnych, pięć radiotelefonów noszonych, dwa zestawy podkaskowe motocyklisty, dwa mobilne terminalne przewoźne i trzy mobilne terminale noszone.

(akta kontroli str. 106-107)

Naczelnik WRD wyjaśnił m.in., że z pięciu radarowych mierników prędkości posiadanych na dzień 31.12.2011 r., dwa z nich (typu Rapid 2Ka), z uwagi na zastrzeżenia policjantów dotyczące ich funkcjonowania, przekazano jednostkom terenowym Komendy. Według policjantów wadą tych mierników była bardzo mała odległość, z której urządzenia odczytywały prędkość jadących pojazdów na głównych ciągach komunikacyjnych podczas dużego natężenia ruchu, co utrudniało pracę. Po doposażeniu WRD w jedno urządzenie typu ISKRA, ilość ta obecnie całkowicie zaspokaja potrzeby.

(akta kontroli str. 351-363, 383-403)

Liczba sprzętu będącego w dyspozycji WRD w postaci: radiotelefonów noszonych, mobilnych terminali noszonych i latarek halogenowych była niższa od norm należności określonych w zarządzeniach Komendanta Głównego Policji.

Naczelnik WRD wyjaśnił m.in., że: *„jako wydział nie zgłaszaliśmy potrzeby na doposażenie komórki w radiotelefony. Pięć radiotelefonów ogólnodostępnych dla funkcjonariusz WRD KPP Kartuzy aktualnie w zupełności zaspakaja potrzeby komórki.”* Odnośnie mniejszej ilości latarek Naczelnik WRD wyjaśnił, że: *„część policjantów posiada latarki na indywidualnym wyposażeniu. Ponadto trzy latarki są ogólnie dostępne dla policjantów WRD, wyłącznie do ich dyspozycji. Tak więc nie ma takiej sytuacji aby patrol podczas służby wymagającej użycia latarki halogenowej takiej nie posiadał na wyposażeniu do służby.”* Natomiast odnośnie mniejszej ilości mobilnych terminali noszonych Naczelnik wyjaśnił m.in., że: *„Dysponujemy trzema mobilnymi terminalami noszonymi. Do każdego przypisani są funkcjonariusze WRD (MTN 619 – trzech policjantów, MTN 326 – pięciu policjantów, MTN 827 – czterech policjantów). Każdy z funkcjonariuszy ma więc możliwość korzystania z urządzenia. Potrzeby wydziału w tym zakresie są zaspokojone.”*

(akta kontroli str. 106-107, 383-403)

Wszyscy policjanci WRD, którym przysługuje wyposażenie (aktualnie 14 funkcjonariuszy) posiadają wyposażenie podstawowe, określone w Zestawie nr 4 załącznika nr 2 do Zarządzenia Nr 13 KGP. Czterech policjantów WRD użytkujących motocykle wyposażonych zostało w kaski ochronne z szybą, kombinezon skórzany motocyklisty, buty motocyklisty. Nie posiada natomiast na wyposażeniu: ocieplacza pod kask ochronny, fartucha ochronnego, spodni gabardynowych do butów, spodni nieprzemakalnych z podpinką, określonych w ww. przepisie. Według wyjaśnień Naczelnika WRD, policjanci nie pobrali tych elementów umundurowania.

(akta kontroli str. 108-109, 383-403)

Spośród będącego na wyposażeniu Komendy sprzętu techniki policyjnej, teleinformatycznego i telekomunikacyjnego (według stanu na dzień: 31.12.2011 r., 31.12.2012 r. i 30.06.2013 r.), nie było sprzętu niesprawnego.

(akta kontroli str. 104-109)

Komenda nie posiadała fotoradarów stacjonarnych.

(akta kontroli str. 351-363)

1.3.5. Stan sprzętu pomiarowego z punktu widzenia prawnej kontroli metrologicznej

Sprzęt pomiarowy będący na wyposażeniu WRD na dzień 30.06.2013 r. (jeden wideorejestrator wykroczeń, cztery radarowe mierniki prędkości) posiadały aktualne świadectwa legalizacji. Z zapisów w książkach pracy radarowych mierników prędkości wynika, że nie były one w okresie kontrolowanym używane bez ważnej legalizacji.

(akta kontroli str. 118-184, 323-329)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Z uwagi na nieustalenie przez właściwego w tej sprawie Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku normatywów wyposażenia w sprzęt transportowy oraz sprzęt techniki policyjnej i biurowej, ocena wyposażenia Komendy w ten sprzęt nie jest możliwa.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, za wyjątkiem wyposażenia Komendy w sprzęt, działalność Komendanta w powyższym zakresie.

1.4. Dofinansowanie potrzeb WRD przez podmioty pozapolicyjne

1.4.1. Zasady i wielkość dofinansowania bądź doposażenia w naturze jednostek Policji przez podmioty pozapolicyjne

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. w dofinansowaniu zakupów pojazdów samochodowych oraz sprzętu specjalistycznego na potrzeby WRD uczestniczyły trzy samorządy terytorialne. W przypadku:

- samochodu osobowego KIA Ceed (oznakowany) – Starostwo Kartuskie (kwota dofinansowania 45,0 tys. zł);
- samochodu osobowego KIA Ceed (oznakowany) – Urząd Gminy Kartuzy (kwota dofinansowania 35,8 tys. zł);
- samochodu osobowego KIA Ceed (oznakowany) – Urząd Gminy Stężyca (kwota dofinansowania 17,0 tys. zł);
- radaru Iskra – Starostwo Kartuskie (kwota dofinansowania 10,5 tys. zł);
- alkomatu (alkoquant 6020) wraz z ustnikami – Urząd Gminy Kartuzy (kwota dofinansowania 2,5 tys. zł).

W I półroczu 2013 r. podmioty pozapolicyjne nie doposażały i nie dofinansowywały Komendy w pojazdy i sprzęt techniczny na potrzeby WRD.

(akta kontroli str. 323-329)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w powyższym zakresie.

1.5. Przygotowanie WRD do współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi

Opis stanu
faktycznego

I Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że współpraca z jednostkami systemu ratowniczo-gaśniczego opiera się na porozumieniu Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i Komendanta Głównego Policji z 12 czerwca 2001 r.

Brak jest natomiast lokalnego porozumienia między Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej a Komendantem. Istnieje ścisła współpraca z jednostkami pożarniczymi powiatu kartuskiego, w tym wspólna realizacja zadań przy likwidacji skutków zdarzeń drogowych. Realizowane są przez WRD szkolenia dla strażaków w zakresie kierowania ruchem drogowym na miejscu zdarzeń drogowych, a raz na dwa lata wspólne działania przy ewakuacji Komendy w związku z alarmem pożarowym. Ostatnie szkolenie dla policjantów z zasad obsługi sprzętu pożarniczego odbyło się w 2012 r. w ramach alarmu pożarowego. Szkolenie dla strażaków w zakresie kierowania ruchem na miejscu zdarzeń drogowych odbyło w 2013 r. w trzech turach (23 marca w Hopowie, 17 kwietnia w Pomieczynie i 23 kwietnia w Żukowie). Uczestniczyło w nim ogółem 183 strażaków OSP. W 2013 r. Komenda była współorganizatorem zajęć dotyczących kierowania ruchem w klasie Liceum Ogólnokształcącego w Somoninie o profilu „Straż Pożarna” (27 uczestników). Jak wynika z wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta, WRD nie został w żaden szczególny sposób przygotowany do współpracy z jednostkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

(akta kontroli str. 323-329, 351-363)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w powyższym zakresie.

2. Realizacja przez Policję zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na drogach

2.1. Organizacja i realizacja służby na drogach

2.1.1. Organizacja i realizacja przez WRD działań na drogach (w świetle § 5-6 Zarządzenia Nr 609KGP)

Opis stanu faktycznego

Na obszarze działania Komendy centralną koordynacją (pięć dni w tygodniu) objęta jest droga krajowa nr 7 na odcinku Żukowo – Leżno (granica powiatu) we wtorki, środy, piątki i niedziele w godzinach od 14.00 do 22.00, a w czwartki od 6.00 do 14.00.

Badaniem objęto realizację przez WRD działań na drogach dla trzech wybranych w miesiącu lipcu 2013 r. służb patrolowych w ruchu drogowym. Stwierdzono, że w dniach tych służbę pełniono, zgodnie z § 5 Zarządzenia Nr 609 KGP na trasach objętych centralną koordynacją (K7 i K20). Do zadań na służbie w ww. dniach w zakresie bezpieczeństwa na drogach należała m.in.: realizacja planu działań pn. „Bezpieczne wakacje”, kontrola prędkości na wybranych odcinkach dróg, reagowanie na wykroczenia, kontrola motocyklistów, zwłaszcza stanu technicznego motocykli, uprawnień kierujących, stanu trzeźwości kierujących i prędkości motocykli.

(akta kontroli str. 191-206, 351-363)

Odprawy do służby patroli przeprowadził Naczelnik WRD (w dwóch przypadkach) i policjant przez niego upoważniony (w jednym przypadku). Odprawy przeprowadzono w pomieszczeniu biurowym Naczelnika WRD. W skład wszystkich wyznaczonych patroli wchodziło po dwóch funkcjonariuszy. Odprawiający każdorazowo omówili zadania do zrealizowania przez patrol. Z odprawy do służby patrolowej sporządzono protokoły. Wszyscy policjanci wchodzący w skład patroli dokonali wpisu z odprawy do swoich notatników służbowych. Załogi patroli dokonały sprawdzenia stanu technicznego i wyposażenia radiowozu i potwierdziły gotowość

pojazdu do służby patrolowej. W skład wyposażenia radiowozów wchodził, poza wskazanymi poniżej przypadkami, sprzęt określony w załączniku nr 2 (zestaw nr 4), załączniku nr 6 (zestaw nr 26d) i załączniku nr 8 (zestaw nr 4 i 7) Zarządzenia Nr 13 KGP (w zależności od rodzaju pojazdu). Nie było na wyposażeniu pojazdów: aparatu fotograficznego, czytnika tarcz tachografów, kolczatki drogowej oraz zestawu znaków do zabezpieczenia miejsca wypadku drogowego „ZAPORA”.

I Zastępca Komendanta wyjaśnił, że Komenda nie posiada na wyposażeniu czytnika tarcz tachografów, natomiast aparat fotograficzny, kolczatka drogowa i zestaw „ZAPORA” nie jest obligatoryjnym wyposażeniem patrolu. Kolczatka drogowa i zestaw „ZAPORA” są na wyposażeniu innych pojazdów WRD, te objęte oględzinami takiego wyposażenia nie posiadały. Według wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta, brak zapory i kolczatki drogowej w pojazdach Kia Ceed w dniu 23.07.2013 r. wynikał z braku każdorazowej potrzeby posiadania ich w czasie służby, nie istnieje natomiast obowiązek posiadania ich na wyposażeniu pojazdu, wynikający z przepisów.

Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 8, 9 i 10 Zarządzenia Nr 609 KGP, załogi patroli drogowych posiadały przy sobie potwierdzone kopie świadectwa legalizacji przyrządu kontrolno-pomiarowego (radar typu Iskra-1). Umundurowanie policjantów było jednolite.

(akta kontroli str. 185-206, 345-350, 351-363)

Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 Zarządzenia Nr 497 KGP¹⁶, kierownik komórki właściwej dla spraw ruchu prowadzi rejestr przechowywanych materiałów oraz zobowiązany jest do ich przechowywania przez okres nie krótszy niż 30 dni.

Komenda nie archiwizuje zapisów cyfrowych przebiegu całych służb pełnionych pojazdem wyposażonym w wideorejestrator. Dyski używane i wykorzystywane w tym pojeździe są regularnie formatowane i usuwane są z nich pliki, które nie wymagają archiwizacji. Komenda nie posiada więc zarchiwizowanych zapisów cyfrowych z przebiegu całych służb pełnionych pojazdem wyposażonym w wideorejestrator. „Wyczyszczony” dysk przekazywany jest do ponownej eksploatacji. Formatowanie dysku, jak wynika z oświadczenia Naczelnika WRD, wykonuje WRD w różnych odstępach czasu, w zależności od ilości wykonanych służb lub np. po awarii dysku. W dniu 23.07.2013 r. WRD nie dysponował żadnymi zarchiwizowanymi zapisami cyfrowymi z przebiegu służby. W Komendzie nie jest prowadzony rejestr przechowywanych materiałów zarejestrowanych przez wideorejestrator.

(akta kontroli str. 364-367, 404)

I Zastępca Komendanta wyjaśnił, że przepisy § 7 ust. 2 dopuszczają, aby zapisy zarejestrowane urządzeniem cyfrowym przez wideorejestrator nie były archiwizowane, a rejestr przechowywanych materiałów nie jest prowadzony, ponieważ, dopuszcza się niestosowanie przepisu w tym zakresie, jeżeli wykroczenie zostało zarejestrowane urządzeniem cyfrowym, a na sprawcę został nałożony mandat karny lub zastosowano środek oddziaływania wychowawczego.

(akta kontroli str. 364-367)

¹⁶ Zarządzenie Nr 497 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie pełnienia służby przez policjantów wykorzystujących przyrządy kontrolno-pomiarowe służące do rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 41 ze zm.), zwane dalej „Zarządzeniem Nr 497 KGP”.

2.1.2. Realizacja zadań przez policjanta ruchu drogowego. Karta pracy policjanta ruchu drogowego

Z danych zawartych w Formularzu XIII/2 – Statystycznej karcie czynności za 2012 r. wynika, że czas w służbie (ogółem 18.327 godzin) policjanci WRD wykorzystali na następujące czynności:

- nadzór/kontrola ruchu na trasie/w rejonie – 12.618,5 godz. (tj. 68,9% łącznej liczby godz.),
- ręczne kierowanie ruchem drogowym – 46,5 godz. (tj. 0,2% łącznej liczby godz.),
- obsługa zdarzeń drogowych i sporządzanie dokumentacji – 1.055,5 godz. (tj. 5,8% łącznej liczby godz.),
- zabezpieczenie imprez – 692,5 godz. (tj. 3,8% łącznej liczby godz.),
- pilotaże lub inne zadania specjalne – 102,0 godz. (tj. 0,6% łącznej liczby godz.),
- działalność profilaktyczna – 58,0 godz. (tj. 0,3% łącznej liczby godz.),
- udział w rozprawach – 41,5 godz. (tj. 0,2% łącznej liczby godz.),
- sporządzanie dokumentacji służbowej – 230,0 godz. (tj. 1,2% łącznej liczby godz.),
- inne czynności związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, w tym odprawy do służby, szkolenia narady, przerwy itp. – 3.111,5 godz. (tj. 17,0% łącznej liczby godz.),
- inne czynności nie związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym – 371,0 godz. (tj. 2,0% łącznej liczby godz.).

Dane w systemie SESPOL dotyczące wykorzystania czasu w służbie policjantów WRD za 2012 r. były niezetelne.

Pracownik WRD, odpowiedzialny za wprowadzanie danych ze Statystycznej karty czynności za 2012 r., błędnie wprowadził do systemu SESPOL informacje z nw. kolumn:

- nr 65 (ogólna liczba godz. w służbie) – 18.310 godz., zamiast 18.327 godz.,
- nr 66 (nadzór/kontrola ruchu na trasie/w rejonie) 12.688,5 godz., zamiast 12.618,5 godz.,
- nr 74 (inne czynności związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym., w tym odprawy do służby, szkolenia narady, przerwy itp.) – 2.951:30 godz., zamiast 3.111,5 godz.

(akta kontroli str. 407-416,, 417-425)

Naczelnik WRD wyjaśnił, że błąd w kolumnie 66 wynikał z błędu pracownika wprowadzającego dane do Statystycznej karty czynności, który omyłkowo wpisał policjantom WRD 70 nadgodzin, dwukrotnie wciskając cyfrę 7 (wprowadził 77 godzin), podczas gdy powinno być 7 godzin. Błąd w kolumnie 74 wynikał z błędu pracownika wprowadzającego dane do Statystycznej karty czynności, który dla dwóch policjantów przebywających w dniach 12-21 lutego 2012 r. na szkoleniu z pierwszej pomocy medycznej wykazał ich w Statystycznej karcie czynności jako szkolących się w ramach doskonalenia zawodowego (absencja według przyczyn: doskonalenie zawodowe), a system SESPOL naliczył godziny absencji jako godziny w służbie (ogólna liczba godzin w systemie wzrosła o 160). Traktując absencję jako nieobecność w służbie nie wpisano tych wartości w kolumnę 74.

(akta kontroli str. 412-416, 422-425)

I Zastępca Komendanta w sprawie sporządzenia korekty nieprawidłowo sporządzonej Statystycznej karty czynności policjantów WRD za 2012 r. wyjaśnił

m.in., że weryfikacja danych wymaga przeprowadzenia czynności wyjaśniających i konsultacji o konieczności ich weryfikacji w związku z „zamkniętym” rokiem 2012 oraz, że błąd nie miał żadnego wpływu na rozliczenie czasu służby policjantów WRD, do którego rozliczenia nie jest wykorzystywany w żadnym stopniu system SESPOL.

(akta kontroli str. 345-350)

W I półroczu 2012 r. policjanci WRD spędzili łącznie 9.729,0 godzin w służbie, a w I półroczu 2013 r. – 9.004,5 godzin, wykorzystując czas w służbie na:

- nadzór/kontrola ruchu na trasie/w rejonie w I połowie 2012 r. – 6.798,0 godz. (tj. 70,0% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 6.334,0 godz. (tj. 70,3% łącznej liczby godz.) – wzrost o 0,3%;
- ręczne kierowanie ruchem drogowym w I połowie 2012 r. – 10,0 godz. (tj. 0,1% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 16,5 godz. (tj. 0,2% łącznej liczby godz.) – wzrost o 0,1%;
- obsługa zdarzeń drogowych i sporządzanie dokumentacji w I połowie 2012 r. – 526,5 godz. (tj. 5,4% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 398,5 godz. (tj. 4,4% łącznej liczby godz.) – spadek o 1,0%;
- zabezpieczenie imprez w I połowie 2012 r. – 422,5 godz. (tj. 4,3% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 259,0 godz. (tj. 2,9% łącznej liczby godz.) – spadek o 1,4%;
- pilotaże lub inne zadania specjalne w I połowie 2012 r. – 71,0 godz. (tj. 0,7% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 109,5 godz. (tj. 1,2% łącznej liczby godz.) – wzrost o 0,5%;
- działalność profilaktyczna w I połowie 2012 r. – 42,0 godz. (tj. 0,4% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 140,0 godz. (tj. 1,5% łącznej liczby godz.) – wzrost o 0,9%;
- udział w rozprawach w I połowie 2012 r. – (21,0 godz. (tj. 0,2% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 23,5 godz. (tj. 0,3% łącznej liczby godz.) – wzrost o 0,1%;
- sporządzanie dokumentacji służbowej w I połowie 2012 r. – 141,5 godz. (tj. 1,5% łącznej liczby godzin), a w I połowie 2013 r. – 53,0 godz. (tj. 0,6% łącznej liczby godz.) – spadek o 0,9%;
- inne czynności związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym., w tym odprawy do służby, szkolenia narady, przerwy itp., w I połowie 2012 r. – 1.508,0 godz. (tj. 15,5% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 1.494,5 godz. (tj. 16,6% łącznej liczby godz.) – wzrost o 1,1%;
- inne czynności nie związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym w I połowie 2012 r. – 188,35 godz. (tj. 1,9% łącznej liczby godz.), a w I połowie 2013 r. – 176,0 godz. (tj. 2,0% łącznej liczby godzin) – wzrost o 0,1%.

(akta kontroli str. 407, 410-411, 417-421)

Łączna liczba dni służby policjantów WRD wynosiła w 2012 roku 4.393 dni, w tym: dni w służbie – 2.235 dni (50,9%), a liczba dni nieobecności – 2.158 (49,1%), w tym: zwolnienia lekarskie – 513 dni (11,7%), dni wolne – 1.124 (25,6%), urlopy – 521 dni (11,8%).

Łączna liczba dni służby policjantów WRD w I półroczu 2012 r. wynosiła 2.184 dni, a w I półroczu 2013 r. – 2.083 dni. Liczba dni w służbie wynosiła odpowiednio 1.186

(54,3%) i 1.109 (53,2%) dni – spadek o 1,1%, a nieobecności wynosiły odpowiednio 998 (45,7%) i 974 (46,8%) dni – wzrost o 1,1%, w tym odpowiednio:

- zwolnienia lekarskie 173 (7,9%) i 227 (10,9%) dni ,
- dni wolne 603 (27,6%) i 515 (24,8%) dni,
- urlopy 222 (10,2%) i 232 (11,1%) dni,

Nie było oddelegowania do innych służb w ww. okresach.

(akta kontroli str. 408-411, 413-421)

Badaniem objęto wykorzystanie czasu pracy przez pięciu wybranych losowo policjantów, wykonujących czynności na drodze w okresie kolejnych siedmiu dni w czerwcu 2013 r., z wyłączeniem okresów absencji (szkoleniowej, chorobowej i urlopowej). Informacje ze Statystycznej karty czynności były zgodne z zapisami w: notatnikach służbowych, książce dyspozytora i protokołach z odpraw do służby patrolowej.

(akta kontroli str. 426-438)

2.1.3. Weryfikacja absencji chorobowej policjantów

W 2012 r. łączna liczba dni zwolnień lekarskich funkcjonariuszy WRD wyniosła 513, a w I półroczu 2013 r. – 227.

Absencja policjantów nie była przez ich przełożonych weryfikowana. Według wyjaśnień Zastępcy Komendanta, obowiązujące przepisy nie dopuszczają weryfikacji absencji chorobowej policjantów przez ich przełożonych.

(akta kontroli str. 345-350, 408-409, 417-418)

2.1.4. Zdefiniowanie i praktyczne wykorzystanie pojęć „miejsca szczególnie niebezpieczne”, „miejsca szczególnie zagrożone” (§ 5 ust. 1 Zarządzenia Nr 635 KGP)

Komenda nie zdefiniowała na obszarze swojego działania pojęć „miejsca szczególnie niebezpieczne” i „miejsca szczególnie zagrożone”.

I Zastępca Komendanta wyjaśnił, że na terenie powiatu kartuskiego nie stwierdzono występowania „miejsca szczególnie niebezpiecznego” i „miejsca szczególnie zagrożonego”. Występują jedynie drogi o większym zagrożeniu, na których prowadzony jest nadzór.

(akta kontroli str. 351-363)

2.1.5. Sposób i efekty nadzorowania „miejsc szczególnie niebezpiecznych” i „miejsc szczególnie zagrożonych”

Pomimo, iż Komenda nie zdefiniowała na obszarze swojego działania „pojęć „miejsce szczególnie niebezpieczne” i „miejsce szczególnie zagrożone”, podobnych pojęć („miejsce najbardziej zagrożone” oraz „miejsce najbardziej zagrożone zdarzeniami drogowymi”) WRD używał w sporządzanych w badanym okresie informacjach i analizach stanu bezpieczeństwa na drogach powiatu kartuskiego.

(akta kontroli str. 351-363, 295-314, 345-350, 351-363)

2.1.6. Zgłaszanie uwag i propozycji przez policjantów (§ 15 Zarządzenia Nr 609 KGP) i ich wykorzystanie

Policjanci WRD w przypadkach ujawniania nieprawidłowości w infrastrukturze drogowej sporządzali notatki służbowe, stanowiące podstawę sporządzenia wystąpienia do zarządcy drogi z wnioskiem o usunięcie nieprawidłowości. W 2012 r. sporządzono 29 takich wniosków, a w I półroczu 2013 r. – 23 wnioski. Komenda prowadzi także z przedstawicielami zarządów dróg i Wydziału Komunikacji

Starostwa Powiatowego w Kartuzach przeglądy dróg pod kątem stanu nawierzchni i oznakowania. Z przeglądów tych sporządzano protokoły.

(akta kontroli str. 351-363)

Ustalone
nieprawidłowości

Nierzetelne sporządzenie w 2012 r. zbiorczej dla WRD Statystycznej karty czynności i wprowadzenie nierzetelnych danych do systemu SESPOL.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Komendanta w powyższym zakresie.

2.2. Systemy wspierające policjantów Wydziału Ruchu Drogowego: SEWIK i SWD¹⁷

2.2.1. Wykorzystanie systemu SWD w działaniach policjantów WRD

Opis stanu
faktycznego

SWD został wprowadzony w Komendzie w dniu 1.01.2013 r. W 2012 r. Komendant wydał trzy decyzje dotyczące powołania w Komendzie: lokalnego administratora merytorycznego SWD, lokalnego administratora technicznego SWD i administratora bezpieczeństwa informacji SWD.

Według wyjaśnienia Naczelnika WRD, SWD jest przede wszystkim narzędziem pracy służby dyżurnego. Element tego systemu wykorzystywany jest przez Naczelnika WRD przy przygotowaniu odpraw do służby policjantów. Umożliwia on przygotowanie odpraw z kilkudniowym wyprzedzeniem, a także umożliwia wyszukiwanie zdarzeń drogowych zaistniałych i zarejestrowanych w systemie, co jest przydatne przy udzielaniu informacji firmom ubezpieczeniowym i uczestnikom zdarzenia, a także pozwala na bieżące śledzenie wydarzeń na terenie powiatu podczas codziennych służb.

I Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że system SWD w WRD nie jest wykorzystywany do opracowywania grafików służb i rozliczania czasu pracy policjantów z powodu problemów technicznych.

SWD funkcjonuje w sześciu podległych jednostkach terenowych Komendy (KP Żukowo, PP Sierakowice, PP Przodkowo, PP. Chmieln, PP. Somonino, PP Stężyca) na 25 stanowiskach. W Komendzie dostępny jest na 37 stanowiskach, w tym na 4 stanowiskach w WRD.

(akta kontroli str. 351-363, 383-403)

2.2.2. Funkcjonowanie systemu SEWIK

Karty zdarzenia przekazywane były do Naczelnika WRD, który dokonywał ich weryfikacji i zatwierdzenia, a następnie przekazywał do wprowadzenia do bazy danych systemu SEWiK pracownikom cywilnym WRD, obsługujących terminal dostępowy do tego systemu. Karty zdarzenia gromadzone były dla każdego miesiąca oddzielnie, chronologicznie, narastająco według daty zdarzenia i przechowywane w opisanych teczach w metalowej szafie znajdującej się w pomieszczeniu biurowym WRD.

(akta kontroli str. 207-216, 330-342)

Badaniem poprawności rejestrowania danych dotyczących zdarzeń drogowych na Kartach zdarzenia oraz sposobu i terminowości wprowadzania z nich danych do systemu SEWiK objęto wszystkie Karty zdarzenia, w których w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. zarejestrowano wypadki drogowe z ofiarami śmiertelnymi (13 Kart zdarzenia) oraz losowo wybranych 20 Kart zdarzenia z pozostałych 1.834 Kart zdarzenia sporządzonych w ww. okresie.

¹⁷ System Wspomagania Dowodzenia

(akta kontroli str. 207-216, 330-342)

W przypadku czterech Kart zdarzenia, spośród 33 objętych badaniem, operator urządzeń elektronicznych nie wprowadził danych (z działu XII) do systemu SEWiK, uznając że zostały błędnie podane w Karcie zdarzenia przez policjanta sporządzającego ten dokument. Operator urządzeń elektronicznych WRD, zgodnie z kartą opisu stanowiska odpowiedzialny za wprowadzanie danych do systemu SEWiK, wyjaśnił, że dokonując korekty zapomniał stosowne Karty przekazać Naczelnikowi WRD, celem akceptacji korekty danych, nieprawidłowo zaznaczonych przez policjanta obsługującego zdarzenie.

(akta kontroli str. 208-290, 330-342)

W jednym przypadku, operator urządzeń elektronicznych nie przekazał Naczelnikowi WRD, celem uzupełnienia, karty zdarzenia drogowego, która nie posiadała wymaganego (w poz. 168) numeru identyfikatora policjanta, który był na miejscu zdarzenia. Operator urządzeń elektronicznych wyjaśnił, że sądził, iż zdarzenie było zgłoszone Policji przez poszkodowanego, a w takich przypadkach nie należy wypełniać tego pola, po analizie okazało się jednak, że policjant był na miejscu zdarzenia.

(akta kontroli str. 217-220, 233-234)

W dwóch przypadkach (spośród 33 zdarzeń drogowych objętych badaniem) zarejestrowano zdarzenie drogowe w systemie SEWiK odpowiednio z jednodniowym i dwudniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w § 4 ust. 5 pkt a Zarządzenia Nr 635 KGP. Według wyjaśnienia pracownika WRD odpowiedzialnego za wprowadzanie danych do systemu SEWiK, przyczyną zwłoki było zbyt późne otrzymanie Kart.

(akta kontroli str. 208-290)

We wszystkich przypadkach badanych Kart sporządzono schemat zdarzenia drogowego w formie papierowej.

(akta kontroli str. 221-286)

Pomimo wyposażenia stanowiska rejestrującego w skaner, do systemu SEWiK nie wprowadzono fotokopii schematów (stanowiących integralną część Kart) z 12 Kart zdarzeń drogowych z 2012 r., w których wystąpiły ofiary śmiertelne. Zgodnie z § 4 ust. 1 i 5 Zarządzenia Nr 635 KGP, w przypadku zdarzenia, w którym jest zabity, wykonuje się fotokopię takiego schematu sporządzonego na karcie zdarzenia drogowego, która stanowi integralną część tej karty i wprowadza się do systemu komputerowego. Według wyjaśnienia Naczelnika WRD, wprowadzanie schematów zdarzeń drogowych do systemu SEWiK wymagało zmiany oprogramowania, które miało zostać wykonane po organizacji mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012, natomiast później wystąpiły trudności z załączaniem schematów. Z wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta wynika m.in., że problemy z systemem zgłaszano telefonicznie do Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Gdańsku, a Komenda nie była jedyną jednostką, która miała problem z dołączaniem kopii schematu miejsca zdarzenia. W trakcie kontroli NIK (22 lipca 2013 r.) Komenda dokonała uzupełnienia ewidencji zdarzeń, wprowadzając do systemu SEWiK fotokopie schematów wszystkich 12 zdarzeń drogowych z 2012 r. ze skutkiem śmiertelnym.

(akta kontroli str. 291-293, 345-349, 422-423)

Z zapisów w systemie SEWiK wynika, że dane z Kart były aktualizowane, m.in. w związku z uzyskanymi informacjami o śmierci osób poszkodowanych w wyniku wypadków drogowych, w terminie 30 dni od zdarzenia, zgodnie z adnotacjami sporządzonymi na Kartach, a aktualizacji dokonywała osoba upoważniona do

wprowadzania danych do systemu. W systemie SEWiK nie stwierdzono dat aktualizacji danych.

(akta kontroli str. 294)

Policjanci sporządzający Karty byli zatrudnieni w WRD, w Wydziale Prewencji i w Wydziale Kryminalnym Komendy, a także w podległych Komisariatach w Żukowie i w Sierakowicach oraz posterunkach Policji.

Z badania 33 Kart wynika m.in., że w okresie od 1.01.2012 r. do 30.06.2013 r. do kolizji i wypadków kierowani byli i wykonywali czynności na miejscu zdarzenia policjanci Komendy i podległych jednostek organizacyjnych, w tym w dziewięciu przypadkach (z tego w dwóch, w których wystąpiły ofiary śmiertelne) policjanci WRD nie posiadający przeszkolenia w zakresie czynności na miejscu zdarzenia.

(akta kontroli str. 114-115, 208-216, 221-286)

I Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że na podstawie obowiązujących przepisów czynności na miejscu zdarzenia drogowego wykonują policjanci pełniący służbę w komórce obsługi zdarzeń drogowych lub inni policjanci ruchu drogowego wyposażeni w sprzęt specjalistyczny. Ww. czynności mogą wykonywać również policjanci komórki dochodzeniowo-śledczej, a w przypadku gdy nie ma zabitych lub rannych, na polecenie dyżurnego jednostki Policji również inni policjanci.

(akta kontroli str. 351-363)

Spośród 33 zdarzeń drogowych objętych badaniem, w 14 Kartach zdarzenia jako „rozstrzygnięcie” wskazano „dochodzenie” i „wniosek o ukaranie”. W wyniku prowadzonych postępowań wyjaśniających, w dziewięciu przypadkach umorzono postępowanie, w tym: w ośmiu przypadkach z powodu śmierci sprawcy, a w jednym – z innego powodu, w czterech przypadkach sporządzono akty oskarżenia, a w jednym – wniosek o ukaranie.

(akta kontroli str. 221-286, 345-360)

I Zastępca Komendanta wyjaśnił, że WRD, w tym operatorzy systemu SEWiK, nie są informowani o sposobie zakończenia spraw, gdyż nie ma takiego obowiązku, a w systemie SEWiK zdarzenie bez względu na sposób jego zakończenia oznaczone jest jako „dochodzenie”.

(akta kontroli str. 345-360)

Na podstawie danych wynikających z systemu SEWiK, WRD sporządzał w okresie od 1.01.2012 r. do 30.06.2013 r. miesięczne informacje o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz analizy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, o których mowa w § 5 ust. 1 Zarządzenia Nr 635 KGP. Informacje te były każdorazowo przesyłane do Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Gdańsku. Analizy zdarzeń drogowych sporządzono za I półrocze 2012 r., 2012 r. oraz I półrocze 2013 r. Z analizami tymi byli zapoznawani na odprawach policjanci WRD.

(akta kontroli str. 295-314, 345-350, 351-363)

Ustalone
nieprawidłowości

Brak weryfikacji danych zawartych w Kartach zdarzenia (jeden przypadek), opóźnienia we wprowadzaniu danych z Kart zdarzenia (dwa przypadki) oraz niewprowadzanie danych z Kart zdarzenia (cztery przypadki) do systemu SEWiK.

Niewprowadzenie w 2012 r. do systemu SEWiK fotokopii schematów 12 zdarzeń drogowych, w których były ofiary śmiertelne, do czego zobowiązywał § 4 ust. 1 i 5 Zarządzenia Nr 635 KGP.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Komendanta w powyższym zakresie.

2.3. Opiniowanie projektów organizacji ruchu drogowego

Opis stanu
faktycznego

W Komendzie nie ustalono procedury opiniowania projektów organizacji ruchu drogowego. WRD w latach 2012-2013 (I półrocze) opiniował projekty czasowej i stałej zmiany organizacji ruchu na wniosek inwestora. W 2012 r. wydano 11 opinii, z których trzy zawierały uwagi. W I półroczu 2013 r. WRD wydał 11 opinii, z których trzy zawierały uwagi. Komenda nie dysponowała wiedzą, czy zawarte w opiniach uwagi zostały uwzględnione przez wnioskodawców. Czynności opiniowania wykonywał Naczelnik WRD oraz dwóch policjantów WRD, posiadających – jak wynika z wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta – specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego i w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy. Opinie w każdym przypadku podpisywał Naczelnik WRD. I Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że niezależnie od wydanej opinii, każda zmiana stałej i czasowej zmiany organizacji ruchu wymaga opinii i zatwierdzenia przez Powiatową Komisję ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

(akta kontroli str. 315-320, 351-363)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w powyższym zakresie.

2.4. Priorytety Komendanta Głównego Policji i Komendanta Wojewódzkiego Policji

Opis stanu
faktycznego

2.4.1. Realizacja w 2012 r. Priorytetu nr III KGP na lata 2010-2012

W ramach Priorytetu nr III KGP w 2012 r. Komenda realizowała przedsięwzięcia ukierunkowane na:

- 1) poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym (miernik nr 5 – Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym),
- 2) wyrównanie oddziaływania represyjnego na różnych uczestników ruchu drogowego (miernik nr 6 – Procentowy udział wypadków drogowych spowodowanych przez określonych użytkowników drogi (pieszy, kierowca), a efektywność zastosowanych środków prawnych w stosunku do tych użytkowników).

Wartość pożądana (próg satysfakcji) miernika nr 5 wynosiła 49,87, wartość zrealizowana – 48,26, poziom realizacji – minus 1,61. Według wyjaśnień I Zastępcy Komendanta zasadniczą przyczyną nieosiągnięcia progu satysfakcji tego miernika była absencja policjantów, a zwłaszcza trudne do przewidzenia zwolnienia lekarskie i szkolenia.

W przypadku miernika nr 6 dotyczącego pieszych, wskaźnik wyniósł minus 0,3. Według wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta, wskaźnik ten tylko nieznacznie odbiegał od zakładanego, a przyczyną była mniejsza, niż zakładano, represja wobec pieszych uczestników ruchu drogowego, adekwatna do ilości ujawnionych wykroczeń.

W przypadku miernika nr 6 dotyczącego kierujących uzyskano wskaźnik dodatni (6,4).

(akta kontroli str. 330-342)

2.4.2. Priorytety KWP na 2012 r. i ich realizacja

Priorytety lokalne dla Komendanta na 2012 r. nie zostały przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku określone.

(akta kontroli str. 330-342)

2.4.3. Realizacja w 2013 r. Priorytetu nr II KGP na lata 2013-2015

W ramach Priorytetu nr II KGP w 2013 r. Komenda realizowała przedsięwzięcia ukierunkowane na:

- 1) poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym (miernik nr 8 – Procentowy udział policjantów ruchu drogowego pełniących bezpośrednio służbę na drodze),
- 2) wyrównanie oddziaływania represyjnego na różnych uczestników ruchu drogowego (miernik nr 9 – Procentowy udział wypadków drogowych spowodowanych przez określonych użytkowników drogi (kierowca-pieszy), a efektywność zastosowanych środków prawnych w stosunku do tych użytkowników).

Wartość pożądana (próg satysfakcji) miernika nr 8 wynosiła 48,26, wartość zrealizowana (w I półroczu) – 48,26, poziom realizacji – plus 4,14.

W przypadku miernika nr 9 dotyczącego pieszych, wskaźnik wyniósł plus 6,1. Uzyskano natomiast ujemny wskaźnik w przypadku miernika nr 9 dotyczącego kierujących (minus 3,9). Według wyjaśnienia I Zastępcy Komendanta, przyczyną nieosiągnięcia wymaganego wskaźnika był niewielki spadek ogólnej represji, w porównaniu z 2011 r., w stosunku do kierujących (przy wzroście liczby mandatów).

(akta kontroli str. 330-342)

2.4.4. Priorytety KWP na 2013 r. i ich realizacja

Priorytety lokalne dla Komendanta na 2013 r. nie zostały przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku określone.

(akta kontroli str. 330-342)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Komendanta w zbadanym zakresie.

2.5. Pozostałe przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Opis stanu faktycznego

2.5.1. Wykorzystanie lotnictwa policyjnego w działaniach na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego

W okresie objętym kontrolą w Komendzie nie zaplanowano i nie przeprowadzono działań z wykorzystaniem lotnictwa policyjnego.

(akta kontroli str. 351-363)

2.5.2. Współpraca z podmiotami pozapolicyjnymi (PSP, pogotowie ratunkowe i inne)

W okresie 2012-2013 (I półrocze) WRD realizował wspólne patrole i zabezpieczenia imprez na terenie Miasta i Gminy Kartuzy ze Strażą Miejską. W 2012 r. było 20 łączonych patroli, a w I półroczu 2013 r. – dziewięć patroli. Współpracowano również z jednostkami pożarniczymi powiatu kartuskiego, w tym wspólnie realizowano zadania związane z likwidacją skutków zdarzeń drogowych.

2.5.3. Udział Policji w regionalnych programach prewencyjnych. Programy inicjowane przez Policję i ich efektywność

Komenda w badanym okresie uczestniczyła w następujących programach prewencyjnych:

- „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym – nie jadę, gdy piję noga z gazu”; program był realizowany w I półroczu 2013 r.: w Zespole Szkół Podstawowych i Gimnazjum w Chmielnie – 64 uczniów, Zespole Szkół Technicznych w Kartuzach – 160 uczniów, Gimnazjum w Sierakowicach – 185 uczniów, Gimnazjum w Goręczynie – 59 uczniów oraz w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kartuzach – 204 uczniów;
- „Bezpieczne Życie” – realizowany w formie spotkań w szkołach podstawowych powiatu kartuskiego (w 2012 r. i w 2013 r.)
- warsztaty „Bezpieczeństwo na drodze i radzenie sobie w sytuacji po wypadku”, realizowane w I półroczu 2013 r. w Gimnazjum w Przodkowie – 79 uczniów;

Ponadto funkcjonariusze Komendy uczestniczyli w ogólnopolskim turnieju BRD na szczeblu gminnym i powiatowym. Przeprowadzane były również spotkania z udziałem uczniów w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach, średnich i zawodowych, których przedmiotem było bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Komenda wspólnie z dyrektorami szkół współorganizuje szkolenie i egzaminuje młodzież szkolną w zakresie uprawnień na kartę rowerową.

(akta kontroli str. 351-363)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Komendanta w zbadanym zakresie.

3. System badania i oceniania przez Policję efektywności działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku na drogach

3.1. Realizacja przedsięwzięć dotyczących jakości wykonywanych działań na rzecz bezpieczeństwa

3.1.1. Przedsięwzięcia w zakresie nadzoru, audytu i kontroli, ich wyniki oraz ich wykorzystanie

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Komendzie przeprowadzono łącznie 26 kontroli dotyczących policjantów ruchu drogowego.

Kierownictwo Komendy łącznie przeprowadziło 22 kontrole, w tym: w 2012 r. – osiem kontroli, a w 2013 r. – 14, w wyniku czego stwierdzono, że jeden policjant stawiał się do służby po jej rozpoczęciu. W związku z powyższym czterokrotnie skontrolowano punktualność stawiania się policjantów WRD do służby – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto KWP w Gdańsku w latach 2012-2013 (I półrocze) przeprowadziła 4 kontrole w ww. zakresie, udokumentowane w rejestrach Komendy, z czego: w 2012 r. – jedną kontrolę, w której nie stwierdzono nieprawidłowości, 2013 r. – trzy kontrole, z których w jednej stwierdzono uchybienia polegające na: niewykorzystaniu wszystkich form nadzoru określonych w § 41 Zarządzenia Nr 768 KGP¹⁸ oraz małej częstotliwości nadzoru nad policjantami pełniącymi służbę na drodze.

Z wyjaśnienia Naczelnika WRD wynika, że KWP w Gdańsku przeprowadzała w ww. okresie również niezapowiedziane kontrole w rejonie służbowym podczas realizacji zadań przez policjantów, które udokumentowano w notatnikach służbowych kontrolowanych policjantów.

(akta kontroli str. 439-453)

3.1.2. Skargi na działalność pionu ruchu drogowego, ich rozpatrywanie i wykorzystanie

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. do Komendanta wpłynęło łącznie 10 skarg na działalność policjantów ruchu drogowego, z których wszystkie objęto badaniem. W jednym przypadku skargę uznano za zasadną i przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą z policjantem, którego skarga dotyczyła oraz szkolenie w zakresie ujawnionych nieprawidłowości. Wszystkie skargi rozpatrzono w terminie określonym w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹⁹, powiadamiając pisemnie skarżących o rozstrzygnięciu skargi.

(akta kontroli str. 454-467)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Komendanta w powyższym zakresie.

3.2. Pozostałe zagadnienia. Statystyczna ocena stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, analizy porównawcze i wnioski

Opis stanu faktycznego

W powiecie kartuskim (dalej: „powiat”) liczba zdarzeń drogowych (1.203) w 2012 r. zmalała w stosunku do 2011 r. (1.298) o 7%, powiat pod względem liczby zdarzeń drogowych w województwie pomorskim (dalej: „Województwo”) zajmował 4 miejsce w 2011 r. i 5 miejsce w 2012 r.

Liczba wypadków (212) w 2012 r. zmalała w stosunku do 2011 r. (242) o 12%, co klasyfikowało powiat w Województwie na 2 miejscu w 2011 r. i 3 miejscu w 2012 r.

Liczba osób zabitych (13) w 2012 r. zmalała w stosunku do 2011 r. (17) o 24%, co klasyfikowało powiat w Województwie w 2011 i 2012 r. na 4 miejscu.

Liczba rannych (280) w 2012 r. zmalała w stosunku do 2011 r. (364) o 23%, co klasyfikowało powiat w Województwie w 2011 i 2012 r. na 2 miejscu.

Liczba kolizji (991) w 2012 r. zmalała w stosunku do 2011 r. (1056) o 6%, co klasyfikowało powiat w Województwie w 2011 i 2012 r. na 5 miejscu.

¹⁸ Zarządzenie Nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym, zarówno w Komendzie Powiatowej jak i podległych komisariatach.

¹⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 267

W powiecie liczba zdarzeń drogowych (625) w I półroczu 2013 r. wzrosła w stosunku do I półrocza 2012 r. (548) o 14%, powiat pod względem liczby zdarzeń drogowych w Województwie zajmował 4 miejsce w I połowie 2012 r. i 4 miejsce w I połowie 2013 r.

Liczba wypadków (89) w I połowie 2013 r. zmalała w stosunku do I połowy 2012 r. (106) o 16%, co klasyfikowało powiat w Województwie na 2 miejscu w I połowie 2012 r. i 2 miejscu w I połowie 2013 r.

Liczba osób zabitych (1) w I połowie 2013 r. zmalała w stosunku do I połowy 2012 r. (4) o 75%, co klasyfikowało powiat w Województwie na 7 miejscu w I połowie 2012 r. i 16 miejscu w I połowie 2013 r.

Liczba rannych (134) w I połowie 2013 r. zmalała w stosunku do I połowy 2012 r. (139) o 4%, co klasyfikowało powiat w Województwie na 2 miejscu w I połowie 2012 r. i 2 miejscu w I połowie 2013 r.

Liczba kolizji (536) w I połowie 2013 r. wzrosła w stosunku do I połowy 2012 r. (442) o 21%, co klasyfikowało powiat w Województwie na 5 miejscu w I połowie 2012 r. i 4 miejscu w I połowie 2013 r.

(akta kontroli str. 468-473)

WRD sporządzał w badanym okresie informacje i analizy stanu bezpieczeństwa na drogach powiatu kartuskiego. Na podstawie tych analiz sformułowano m.in. następujące wnioski:

- dyslokowanie patroli ruchu drogowego, w celu zapobiegania wypadkom, głównie na I i II zmianie służby na głównych ciągach komunikacyjnych,
- egzekwowanie przestrzegania zapinania pasów bezpieczeństwa i fotelików ochronnych w celu zminimalizowania skutków zdarzeń drogowych,
- przeprowadzanie kontroli prędkości w miejscach najbardziej zagrożonych,
- podawanie do publicznej wiadomości miejsc najbardziej zagrożonych zdarzeniami drogowymi oraz głównych przyczyn tych zdarzeń.

(akta kontroli str. 295-314, 345-350, 351-363)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta w powyższym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK, wnosi o:

- 1) kontynuowanie działań w celu przeszkolenia specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego, adekwatnej do wymagań i potrzeb liczby funkcjonariuszy WRD,
- 2) podjęcie działań w celu zapewnienia:
 - wprowadzania rzetelnych danych ze Statystycznych kart czynności do systemu SESPOL;
 - prawidłowego wykonywania obowiązków z zakresu wprowadzania danych z Kart zdarzenia do systemu SEWiK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 14 października 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

Kontroler
Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis